

i Udsigt af, at Rentefoden vil blive stigende. Jeg tillod mig sidst at fremhæve, at jeg ikke troer, at det, at Rentefoden viser sig noget stigende, egentlig ligger i en Emission af vore Statspapirer. Det er sagt, at vore Statspapirer i de senere Aar ere gaaede meget stærkt ned. Jeg kan ikke indrømme, at dette kan siges at være steet i nogen betydelig Grad, naar man seer hen til Courfernes Stigen og Falden i andre Lande. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (A. Hage) nævnte f. Ex. sidste Gang de engelske Statspapirer. Ja, men lad os see paa de engelske Statspapirer. Det Papir, der maaskee er det meest stabile i hele Verden, fordi det støtter sig paa Hovedcapitalen i Landet selv, altsaa paa Formue af uhyre Omfang, nemlig de engelske Consols, har dette Papir holdt sig fri for Dalen? Nei, paa ingen Maade. Derfor som man vil gaae nogle og tyve Aar tilbage til den Tid, da, som det ærede Medlem fremhævede, vore Papirer stode i 102, stode Consols i 98—99 som et reent Gjennemsnit for Aaret, siden have de været nede i nogle og firfjendstyve, og nu staae de maaskee i 92 — i hvert Fald gjennemsnitlig lavere end i hin Tid. Det viser sig, at selv et saa stabilt Papir, støttet paa umaadelige Hjælpekilder i selve Landet, ikke har kunnet holde sig overfor den betydelige Anvendelse der har været for Capital andetsteds. Altsaa, ogsaa i England har Rentefoden maattet vise sig noget stigende, thi Stigen og Falden af Rentefod og Papirer staaer jo, naar det tages over det Hele, i nær Forbindelse. Men dertil kommer, og det synes mig ikke uvæsentligt, naar man vil sige, at en stærk Emission af 4 pCt. indenlandsk Papir foraarsager Rentefodens Stigen her i Landet, hvad jeg forrige Gang søgte at paavise i alt Fald ikke ubetinget er Tilfældet, hvorfor er man saa ikke mere forsigtig med en Emission paa andre Punkter? Har man ikke i sin Tid opfagt et dansk udenlandsk Laan og istedetfor udgivet, for at udfylde Summen, indenlandsk Papirer; er det ikke netop at betale de Penge, vi skyldte udenlands, for væsentlig at bruge Landets egne Midler til Statens Forøgdenheder? Det synes mig er en langt mere betænkelig Sag. Vi vandt maaskee en lille

pecuniær Fordeel derved, skjøndt det til Syvende og Sidst vistnok var tvivlsomt; men skulde man saa ikke hellere lade Staten undvære denne lille Fordeel, naar det er saa vigtigt, at de Penge, der ere i Landet, blive anvendte til det private Forbrug. Naar man er bange for, at Rentefoden skal stige, hvorfor lader man saa Selskaber stifte Laan, hvorfor bidrager man saa til, at der oprettes Creditforeninger med en Rentefod, der er betydelig høiere end den almindelige? Jeg siger her ikke til den jydskke Creditforening (Stemmer: det er noget ganske Andet!) Ja, det er for de Herrers Betragtning noget ganske Andet; men jeg seer det ikke. Vil man formene Staten at laane Penge af Omhu for Rentefoden, da maa man ogsaa vogte paa, at idetmindste ikke efter en fast Organisation noget meget Betydeligere gjøres i samme Retning; seer man nogen Vanskelighed for Landet i, at Rentefoden stiger, hvad jeg forøvrigt ikke gjør, saalænge jeg anseer det for en naturlig Følge af en glædelig Udvikling, en Følge af, at der er en større Drift, en større Over efter industrielle Foretagender, end der tidligere har været hos Befolkningen, og som Følge deraf en større Trang til Capital, naar man, siger jeg, seer nogen Ulykke i, at Rentefoden stiger, maa man paa alle Punkter bekæmpe det og ikke paa et enkelt Punkt. Det ærede Medlem fremdrog atter det lille Ord, der faldt fra mig forrige Gang, nemlig „Hjertelag“. Ja, det gjør mig ondt, at det allerede har medført, at Saamange have, jeg vil ikke sige, følt sig trufne, men i alt Fald fundet Anledning til at drage det frem til Besvarelse. Jeg for mit Vedkommende vil sige, at hvad jeg maaskee har tænkt mig derved er, at det ikke kan nytte, at man har nok saa udmærkede statsøconomiske Indsigter og Grundsætninger, at det ikke kan nytte, at man ved Jernbaners Anlæg taler i nok saa anerkjendende Udtryk om deres Nytte som Middel til, at Landet kan gaae fremad, naar man saa, naar Spørgsmaalet kommer frem om at anlægge Jernbaner, i sine positive Afstemninger bestandig (Stemmer: bestandig!) ja eller jevnlig eller ofte ved sine positive Afstemninger viser, at man ikke vil gjøre sin Indsigt til Gjerning, eller i alt Fald ikke viser den samme Mehed. Det